

Nr 286.

Av herr **Lindman**, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående lagstiftning avseende att bereda skogsägare tillfälle att ställa skogsfastighet under offentlig myndighets kontroll.

De lagar och förordningar, som avse att skydda och bevara enskildes skogar inom olika delar av vårt land, äro till sin innebörd och sina verkningar av olika natur såsom följd, bland annat, av förhållandena inom de delar av landet, varinom de tillämpas, samt de åsikter, som gjort sig gällande vid tidpunkten för deras utfärdande.

Sålunda avser lagen *angående vård av enskildes skogar*, som äger tillämpning utom å Öland, i Gottlands, Västerbottens och Norrbottens län samt i Särna och Idre socknar av Dalarna, huvudsakligen att förebygga, att avverkning så bedrives eller efter avverkningen med marken så förfäres, att skogens återväxt uppenbarligen äventyras.

Lagarna *angående skyddsskogar*, *angående vård av enskildes skogar inom Gottlands län* samt *angående vård av enskildes skogar å Öland* syfta främst att bibehålla skogarna inom vissa delar av landet, där klimat eller mark äro av sådan beskaffenhet, att en planlös avverkning av skogsbestånden kan vålla större svårigheter för skogsreproduktionen, eller där skogstillgången är så ringa, att för hård beskattning därav skulle medföra vådor för den allmänna hushållningen. Ändamålet med förordningen *angående överdriven avverkning å ungskog inom de delar av Västerbottens och Norrbottens län, som ej höra till lappmarken*, framgår av dess rubrik. Skydd för ungskogen är jämväl avsett att vinnas genom lagen *angående tillfälliga åtgärder till förekommande av sköveling av skog å fastighet i enskild ägo*.

Till skillnad från förutnämnda lagar och författningar är emellertid förordningen *angående utsyning å viss skog inom Västerbottens och Norrbottens läns lappmarker m. fl. områden* av sådan innebörd, att den skapar förutsättningar för skogskapitalets bevarande och höjande. Denna förordning, som ursprungligen tillkom i samband med avvitrningen i de nordligare delarna av landet, erhöll denna strängare innebörd, enär förhållandena inom ifrågavarande delar av landet alldeles särskilt påkallade ett effektivt skydd för skogskapitalet.

Den förutnämnda lagen angående vård av enskildes skogar, som gäller större delen av landet, är av sådan art, att den icke kan bidra till bevarande av skogskapitalet och icke ens till skydd för ungskogen. Med hänsyn till den under de senaste åren starkt ökade handeln med skogsfastigheter samt den mångenstädes allt för omfattande exploateringen av enskildes skogar har därför lagen angående tillfälliga åtgärder till förekommande av skövling av skog å fastighet i enskild ägo tillkommit.

Det synes emellertid i hög grad önskvärt, att en lag av sådan art kommer till stånd, att den åt enskilde skogsägare, som vilja bevara sin skog, bereder möjlighet, ej blott för deras efterkommandes räkning utan även för vårt lands vidkommande, att för all framtid med iakttagande av skogsvårdens fordringar vårda och vidmakthålla den tillgång, som ligger i en egendom med ett skogskapital av för varje fall lämpligaste storlek och beskaffenhet. För en enskild skogsägare skulle det säkerligen i många fall vara av stort intresse att kunna bereda framtida skydd åt den skog han under sin livstid ägnat en omsorgsfull vård.

Genom en dylik lag skulle visserligen de höga egendomsvärdena sjunka, som grunda sig på hastig realisation av skogskapital, men å andra sidan skulle det bevarade och genom en ändamålsenlig vård höjda skogskapitalet tillföra skogsägaren en ökad avkastning, till följd ej blott av småningom ökade avverkningar utan även av den, trots tillfälliga fluktuationer, dock i stort sett fortgående värdestegringen å skogsprodukter. Det skulle därför knappast ligga i skogsägarens efterkommandes intresse att avhända sig en sådan egendom. Skulle de emellertid finna anledning att försälja egendomen, så skulle dock, nationalekonomiskt sett, som en avsevärd vinst kvarstå, att skogen för framtiden vore bevarad.

Närmare angivet synes en lag av ifrågavarande art böra inne-

bära, att en skogsägare må kunna för all framtid ställa sin skog under offentlig kontroll mot åtnjutande av förmånen därav, att skogen behandlas efter sådana principer, att, där icke särskilda förhållanden annat påkalla, såsom allmänt mål eftersträvas den högsta möjliga avkastning, som kan erhållas med skälig förräntning av det i hushållningen bundna kapitalet. De grundsatser synas alltså härvid böra tillämpas, som gälla vid skötseln av, bland annat, kronoparker. Förslag till avverkningsplan bör upprättas genom skogsägarens försorg efter vederbörlig uppskattning av virkesförrådet av därtill kompetent person samt granskas och fastställas att gälla för viss tid av den offentliga myndighet, under vilkens närmaste kontroll skogen sedermera kommer att stå. Sedan avverkningsplan fastställts, må skogsägaren själv äga sköta skogen med skyldighet dock att till nämnda myndighet årligen avgiva rapport angående avverkning, vidtagna skogsvårdsåtgärder m. m. Ifråga om det årliga avverkningsbeloppets uttagande bör han, med hänsyn till växlande konjunkturer å virkesmarknaden, icke vara strängt bunden vid att år från år uttaga visst på förhand fastställt virkesbelopp, men väl att under den tid, för vilken planen fastställts att gälla, icke överskrida det för samma tid bestämda totala avverkningsbeloppet. Revision av avverkningsplanen bör under offentlig kontroll ske förslagsvis vart femtonde år. Befinnes därvid att virkesförrådet av någon anledning minskats, kommer detta givetvis att för skogsägaren medföra minskad avverkning under den ingående avverkningsperioden, medan ökat virkesförråd kommer att bringa honom ökad avkastning. Därest skogsägaren genom ovarsam avverkning och bristande skogsvårdsåtgärder givit anledning till att virkeskapitalet och tillväxten i högre grad nedsatts eller ingivit oriktiga rapporter bör detta för honom medföra påföljd i en eller annan riktning. Eljes torde avsikten med ifrågavarande lag förfelas. En skogsfastighet, för vilken avverkningsplan av förevarande slag fastställts, bör icke utan vederbörligt tillstånd få uppdelas, enär eljest rubbning i avverkningsplanen skulle uppstå.

Då det kan antagas, att riksdagen ej skulle vilja antaga ett eventuellt framlagt definitivt förslag till lag i nu antytt syfte, får jag med åberopande av vad nu anförts, hemställa,

att riksdagen ville besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, det täcktes Kungl. Maj:t

vidtagna åtgärder för utredning och förslag rörande lag, som innebär, att skogsägare må beredas tillfälle att ställa skogsfastighet under kontroll av offentlig myndighet och därvid, med skyldighet att följa av nämnda myndighet fastställd avverkningsplan, åtnjuta förmånen av samma myndighets kontroll avseende främst bevarande och höjande av fastighetens skogskapital.

Stockholm den 30 januari 1919.

Arvid Lindman.
